

УЛУУСПУТ ХАҢЫАТЫН БАСТАКЫ НҮӨМЭРЭ ТАХСЫБЫТА 70 СЫЛЫНАН!

САҢГА

ХАҢЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТЭН ТАХСАР

Чурапчы
улуунун хаһыата

ОЛОХ

№ 121 (8716)

ОПТУОРУННЬУК

2001 сыл

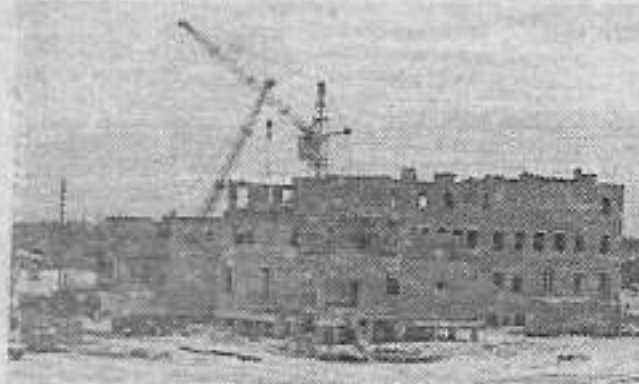
Алтынны

16 күнэ

Норуот тутуута

ТУТУУ ТЭТИМИРЭР, ОЛ ЭРЭЭРИ...

Норуот тутуутунан садаламмыт улуустаабы киин балыһа таас обь-егар үлэ-хамнас күһүнгү ыйдартан эмиэ тэтимирдэ, сагалы тыһынна-на. Кэлэ-бара сылдьан, көннөрү көрөн да аастахха, сарсымарда эрдэттэн тутуу территориятыгар техника арааһа тобуоруһар, субуллар, кыраан-нар үлэһиллэр, оһон-манан сварка уота чабылыннас...

БЫҢАТА, үлэ ба-рар. Буолумуна дааны. Бу тутуу, уоҕ-ханык иннинэ, улуус дьаһалтатын ураты хонтуру-олугар тутуулар. Үлэ салаа-ларынан хонтуруолунай болдьохтор эмиэ быһыллан тураллар. Холобур, улуус-таабы дьыа-уот, коммуналь-най хаһаайыстыба управле-ниета (начальник В.И.Новгородов) сылааһы алтынны ый 1 күнүгэр биэриэхтээх, оттон тутуу генеральнай бэ-дэрээтчитэ — "Якутцентро-наб" (генеральнай директор М.Н.Матвеев) балыһа ком-плексын бастакы учаратын ахсынны ый 15 күнүгэр үлэ-э киллэриэхтээх дьин этэ. Чуолкайдаан эттэххэ, быһыл киин балыһа хирур-гической уонна оболонор-тделениелара итиннэ хаһаайыстыбачнай пицеб-лок үлэ-э бариллаһтэхтээх-эр. Болдьох бу тийээн кэл-тэ. Оһон мистэ-э ба-һаһыанна туругун бил-сирбит.

Ыраахтан да көрдөххө, балыһа үлэ-э киллэриэхтээх бастакы учаратын икки этэстээх тутуута чопчу бил-

эрэллэр эбит. Биллэн турар, тастан. Ол курдук, балабан ыйыттан ыйаллы Амма улуунуттан "Амнатехстрой" сварочнай биригээдэтэ кэл-лэн дьыа иһинээһи иттир ситими тардар. Аны Пав-ловскайтан биер 9 киһилээх биригээдэ вахтовай ныман-най анара кэлэн үлэлээн барбыт. Бу биригээдэ үлүс этээһи тутарга ылсыбыт. Со-тору эмиэ төхтүрүйэн кэли-эхтээхтэр үһү. Вахтовай-ынан үлэһилэр дьон буол-лаба. Салгыы дьону, тутуу-чулары аны Дьокуускайтан кэтэһэллэр. Биер 40-ча киһи кэлиэхтээх. Эрэллэрэ— оһор.

Дьыа көндөйө бүппүт этээстэрин ис истиэнэлэрин оһорууга уонна тас өттүн сылытар матырыйаалынан бүрүүйүтэ улууска биллэр үлэлээх Аүшев биригээдэтэ баар. Бу 10-ча киһилээх би-ригээдэ бастакы этээһи эппиэттир. Иккис этээскэ ис истиэнэлэрин ууруугу, сүрүннээн, Е.Н.Черкашин биригээдэтэ дуогабардас-пыт. Егор Николаевич били-гин матырыйааллары ыты-ыга, булууга эппиэттэринэн аһаммыт. Оттон биригээдэ-тин "Стиль" тутар тэрилтэ бэрэстэбинтэлэ Ф.И.Федо-ров туттут. Итинник аахта-ха, билигин балыһа ком-плексыгар баара-суоҕа 35 иһинэн киһи үлэһилэр. Оттон аттынааҕы институт үөрэтэр корпусун тутууга 86 киһи баар. Дьыа, санаан кэ-бинин(!).

Ол эрээри, "отонноотхо-хо оһоойук туолар" диһиллэ-ринини, итинник вахтовай ныманан да эбэтэр быстах кэмнэ дуогабардаһан да бу-оллун, үтүгү-ааны көрдөөн үлэһит күөс кэлэрин тэрийэ сатыыллар, оһорон биэрэр санаалара суох. Ол биер хо-лобурунан, сүрүн тутууну таһынан аттыларыгар насо-най станция тутуулан эрэр. Маны Н.Н.Амосов дьыаус биригээдэтэ ылыммыт. Үлэ-лээбиггэрэ ый курдук буол-бут. Насоснай станция-а би-ирдиһлэрэ 150 кубометр да-ах емкостар туруохтаахтар. "Кыра үлэ. Бүтэриэхпит",— диһиллэр уолаттар. Итинник атын үлэлэр кэлэ тураллар. Ол курдук, аны территория иһин бетоннаһына эмиэ

туспа биригээдэ үлэлэи.

Тутуу матырыйаалларын тизийи-таһыы. Бу өтө ула-хан харгыһа суох ытыыл-лар. Сүрүннээн, генераль-най бэдэрээтчит "Якутцен-тронаб" бэйэтэ хааччыйар. Тизийитигэр-таһыытыгар эмиэ бу тэрилтэ уонна "Чу-рапчы" МУП МТС, оһору тэҥэ аһыах чааһынай дьон техникалара сылдыаллар. Сүрүн матырыйааллара— шлакоблок Дьокуускайтан аһалыллар уонна эбии 10000 устууканы Мын-дараайытаабы блочнай сы-ахтан ылбыттар. Ити ғынан, матырыйаал-оборудование кэлээт сонно туттулла; күнүнэн бүтэ турар. Оһон тардылык да чааһынан-күнүнэн тахсар эбит. Бу күннэргэ бастакыта 1000, иккинчэ 500 тонналаах таһаарастаах баржалар кэ-лэллэрин кэтэһэллэр. Су-раба, ыһыттар. Оччотугар били вахтовай ныманан үлэһилэр Павловскай би-ригээдэтэ кэлиэхтээх. Түһүнүктэрэ "стеклопакет" дьээн, араамалары-тааста-ры оһорчу бэлэм кэлэн ууруллар эрз үһү. Оһору бу күннэргэ Дьокуускайтан "Сахамебель" тэрилтэтэ ду-огабардаһан аһалыахтаах.

Сэрэйиллэрин курдук, аһаһара-түһүнүктэрэ аһаас дьыа-э сылаас бариллэ илик. Алтынны ортото бу-олла эрээри, дьыа-уот, ком-мунальнай хаһаайыстыба управлениета таһырдыааны трассаны, турбалары тарда илик. Оттон Владимир Ни-колаевич дьыа көндөйүн бу ый 25 күнүгэр бүтэрэр кыах баарын, оһон график ту-тууулар кыахтаабын этэр. Ол бүтэн, түһүнүктэрэ-аһаһара сабыллыабына, иһинээһи үлэлэри ситэрингэ ЖКХ-лары кэтэспэккэ сы-лааһы бэйэлэрэ автоном-найдык биэрэллэрэ эмиэ кыаллар курдук.

Дьыа, оһон, ханныгын да иһин, норуот үбүнэн садаламмыт тутуу бастакы учарата быһыл олоххо ки-ирэр кыахтаммыт. Бу ула-хан, кикэ хабааннаах тутуу-ну сүрүннүүргэ суол-суол үлэлэргэ начальниктар, би-ригээдэнирдэр диһинэр эл-бэхтэр. Тутуу уопсай хаа-мыгыгар учаастак началь-нынан уонна генеральнай бэдэрээтчит бэрэстэбинтэ-линэн Г.В.Анисимов аһа-ммыт. Гудимир Васильевич үкүн Дьокуускайтан сыл-дьан салайар. Аны уопсай үлэ хааһытын хонтуруолугар технадзор дьин штат эмиэ

баар. Үлэ күннээһи тэ-рээһинигэр буоллабына ма-астар дьин аһаммыт. Ол үлэни бэйэбит олохтоох киһибит С.Л.Турантаев моой-арбас ылыммыт. От-тон тутуу сакаасчытынан СР Тутууга министерствотын иһинэн үлэһилэр тутуу ди-рекцията буолар.

Балыһа тутуута олус кизэптэһиннээһин этэн аһарар наада. Ол курдук, истиэнэтэ икки хос шлакоб-логунан ууруллан тахсыбыт. манна тэһиллэн көрөр буол-лаха, институт үөрэтэр корпусун истиэнэтэ биер эрээт ууруу. Манна ол икки хос уурууну таһынан таһа өссө иттиллэр матырыйаа-лынан бүрүллэр уонна об-шивкалар.

— Бу таһаарылыабыт ис-тиэнэ биер эрээт-эбитэ бу-оллар, үлэлэммит үлэ кэ-мэйэ бу аһаһы толорбут буолуо этэ,— дьһэллэр туту-аччылар. Ол кэһэ эһэн:

— Балыһа буолан он-нук иһи,— дьһэллэр судургу ону.

Кырдык, бырайыак он-нук буоллаба. Оһон кийи-тэн чакчы да күүһү-күдэһи

уонна бырайыагынан үбү-харчыны ылар улахан тутуу буолан тахсар. Оттон, түһүктээн эттэххэ, тутуу тэ-тимирбит уонна үлэ-э ки-ирэр кыахтаммыт эрээри, ол оһно бэйэ олохтоох дьыа, аһаһара аһыахта-ра киһини толкуйдатар. Дьһнэр, үлэ-э кийрээһинэ сана төрүүр обогуттан кырдыабыгар тийэ ким да арылаамакка алтыһан аһар сирбит, дьһэбит буо-луо турар.

С.СМИРНИКОВА.

ХААРТЫСКАЛАРГА: 1. Таас балыһа комплексын тас кастуутэ. 2. Тутуу генеральнай бэдэрээтчи-тэ "Якутцентронаб" гене-ральнай директора М.Н.Матвеев (артоку) тутууаччылары кытта. 3. "Чурапчыстрой" АО кы-лаабынай инженерэ (уһаттан бастакы) В.Н.Амосов үлэһит-тарын кытта. 4. Н.Н.Ам-осов биригээдэтэ насос-най станцияны тутууга.

